

Sluttrapport: Utvikling av NS for bestemmelse av PCR for klimaspor av sjømat

Arbeid og gjennomføring

Standarden er utviklet av teknisk komité *SN/K 532 klimaspor for sjømat*, opprettet av Standard Norge og med deltakelse fra fiskerimyndigheter, forsknings- og utviklingsinstitusjoner, konsulentfirmaer, fiskeoppdrettere, fiskeriorganisasjoner, fiskeeksportører, virkemiddelapparat og sertifiserings- og samsvarsvurderingsorganer. Komiteen, som var ledet av Rut Harildstad, Fiskeri- og kystdepartementet, hadde i alt ti møter i prosjektperioden. Standarden ble fastsatt som Norsk Standard 1. juni 2013, og den ble lansert mot næringsaktører og presse på et eget lanseringsmøte 18. juni samme år. Etter dette har standarden fått vesentlig oppmerksomhet, både i pressen og fra næringen.

Standarden ble fastsatt noe senere enn opprinnelig planlagt. Dette skyldes to forhold, først og fremst at utviklingen av *ISO/TS 14067 Produkters klimaspor – Krav og retningslinjer for kvantifisering og kommunikasjon*, det helt sentrale normative henvisningsdokumentet i NS 9418, ble vesentlig forsinket på grunn av kompliserte og tidkrevende internasjonale forhandlinger for å oppnå global konsensus om teknisk innhold. Dernest skyldes det at det ble gjennomført et forsknings- og valideringsprosjekt i tilknytning til utviklingen av NS 9418, ledet av SINTEF fiskeri og havbruk, og også dette prosjektet tok lengre tid enn antatt.

Resultat

NS 9418 er fastsatt som Norsk Standard gjennom en omfattende konsensusprosess mellom aktørene i næringen. Dette har gitt et effektivt og faglig pålitelig redskap til bruk for at norsk sjømat over tid skal kunne produseres med stadig lavere påvirkning på klimaet. Det gir også norsk sjømatnæring et nyttig redskap for å kunne levere produkter i et marked der nettopp klimaspor gradvis vil bli mer etterspurt og vektlagt blant oppkjøpere og andre kunder.

Videreføring

NS 9418 vil bli oversatt til engelsk i løpet av 2013, slik at norske eksportører blir i stand til å dokumentere grunnlaget for sine klimasporberegninger også i et globalt marked.

I og med at de tre normative henvisningsdokumentene i NS 9418 alle er ISO-standarder, egner NS 9418 seg svært godt til bruk ved internasjonal handel med sjømat, der klimasporet kan beregnes på alle stadier i produktenes livsløp, enten det gjelder sjømat som råstoff eller som høyt foredlede produkter. Vi har på bakgrunn av dette mottatt en rekke signaler om at

NS 9418 burde internasjonaleses, det vil si spilles inn til den globale standardiseringsorganisasjonen ISO og danne grunnlag for en ISO-standard for beregning og kommunikasjon av klimaspor for sjømat. For norsk sjømatnæring, som i så sterk grad er eksportrettet, vil dette kunne være en stor fordel. Dette vil eventuelt måtte beskrives som et nytt prosjekt som erfaringsmessig vil gå over tre år.